

Perusopetuksen yleisten tavoitteiden ja tuntijaon uudistamiseksi asetettu työryhmä

Puheenjohtaja, Timo Lankinen,
Opetushallituksen pääjohtaja
Sihteeri Irmeli Halinen, opetusneuvos
Sihteeri Ritva Järvinen, opetusneuvos

Esitys kestävän kehityksen kasvatuksen ja osallisuuden tavoitteiden vahvistamisesta peruskoulujen tuntijakoa ja opetussuunnitelmaa uudistettaessa

Koulun tärkein tehtävä on antaa lapsille edellytykset ymmärtää monimutkaistuneen ja sirpaleisen maailman toiminnan suuret linjat sekä ekologisessa että yhteiskunnallisessa mielessä. Lasten tulisi oppia etsimään tietoa ja arvioimaan sitä kriittisesti sekä ymmärtämään, miten omat valinnat vaikuttavat muihin ihmisiin ja maailmaan ympärillämme. Lisäksi tulisi oppia, miten yhteisiä päätöksiä tehdään ja miten itse voi aktiivisesti toimien vaikuttaa päätösten sisältöön.

Käytössä olevaa perusopetuksen opetussuunnitelmaa on arvioitu rehtoreille tehdyssä tutkimuksessa. Lähes kaikkien rehtoreiden ja opetuksen järjestäjien mielestä aihekokonaisuudet ovat erittäin tarpeellisia oppimisen ja kasvatuksen kannalta, mutta eivät toimi käytännössä

Kansalliseen strategiaan¹ tavoitteena on, että joka koululla on vuoteen 2010 mennessä kestävän kehityksen ohjelma. Opetushallituksen kokoaman yhteistyöryhmän määritelmän² mukaan kestävän kehityksen ohjelma on päivitettävä vuosittain, ja oppilailta on oltava aktiivinen rooli ohjelman suunnittelussa ja toteuttamisessa.

Esitämme, että kestävän kehityksen ohjelman laatiminen sisällytetään opetussuunnitelman perusteisiin aihekokonaisuuksia yhdistävänä ja konkretisoivana menetelmänä. Kestävän kehityksen ohjelman teemoina käsiteltäväksi sopivat kaikki nykyisten aihekokonaisuuksien teemat. Rehtoreiden haasteellisena pitämä aihekokonaisuuksien käsitteleminen kouluissa saisi näin selkeän, toiminnallisen lähtökohdan. Kestävän kehityksen ohjelman laatimisen sisällyttäminen opetussuunnitelman perusteisiin toteuttaisi myös Matti Vanhasen II hallituksen ohjelman tavoitetta vahvistaa ympäristökasvatusta kaikilla kouluasteilla sekä tukisi kestävästä kehityksestä edistävän kasvatuksen ja koulutuksen strategian toimeenpanemista.

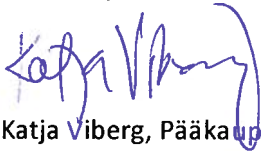
Lisäksi haluamme tuoda esiin, että kestävän kehityksen kasvatus (synonyyminä usein myös ympäristökasvatus)³ tukee elinikäistä oppimisprosessia siten, että yksilöiden tai yhteisöjen arvot, tiedot, taidot sekä toimintatavat muuttuvat kestävän kehityksen mukaisiksi. Se sisältää ekologisen, sosiaalisen, kulttuurisen ja taloudellisen näkökulman maailmaan, eikä sitä tulisi korvata suppeammalla käsitteellä (esim. globaalikasvatus).

Kunnioitavasti,

Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy:n Ympäristökoulu

*4V: Välitä, Vaikuta, Viihdy, Voi hyvin – yhteisöllisyys ja hyvä elinympäristö –hanke
Luonto- ja ympäristökoulujen liitto ry*

Puolesta,

Katja Viberg, Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy, ympäristökoulun rehtori

sekä

Tuovi Kurttio, Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy, koulutustoimintojen johtaja

Eija Koski, Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy, 4V-hanke, hankepääällikkö

Olli Viding, Luonto- ja ympäristökoulujen liitto ry, puheenjohtaja, Vantaan luontokoulun toiminnanjohtaja

¹ Kestävää kehitystä edistävän kasvatuksen ja koulutuksen strategia ja sen toimeenpanosuunnitelma vuosille 2006-2014: Kestävän kehityksen toimikunnan koulutusjaosto

² Keke koulussa –esite, 2010: Opetushallitus, Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskuksen 4V-hanke, Suomen Ympäristökasvatuksen Seura ry, OKKA-säätiö, Hyria-koulutus, Suomen ympäristöopisto Sykli, Eco-One

³ Rakkaalla lapsella on monta nimeä. Ympäristökasvatuksen käsitteiden määritelmäluonnos, 2008: Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy

LIITTEET:

- Keke koulussa -esite